

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**PERSOANELE EXPUSE POLITIC CONFORM DIRECTIVEI UE 849/2015
PRIVIND PREVENIREA UTILIZĂRII SISTEMULUI FINANCIAR
ÎN SCOPUL SPĂLĂRII BANILOR SAU FINANȚĂRII TERORISMULUI**

OCTOMBRIE 2017

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru, consilier parlamentar

Sinteza documentară poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă.

* Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă sunt cu caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

ABSTRACT

Directivele privind combaterea spălării banilor (*Directivele AML*) reprezintă elementul fundamental al politicii Uniunii Europene¹ împotriva spălării banilor și finanțării terorismului.² Statele Membre au la dispoziție 18 luni pentru a transpune aceste noi reguli în legislația lor națională.

În mai 2018 a fost adoptată **Directiva (UE) 2018/843**³ de modificare a *Directivei (EU) 2015/849* pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (a cincea Directivă AML)⁴ și are termen de transpunere în legislația națională anul 2020. Această ultimă *Directivă AML* modifică **Directiva (UE) 2015/849** pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (a patra Directivă AML) și urmărește să răspundă evoluției tendințelor în finanțarea terorismului și transparența beneficiarilor reali.

Prezentul studiu cu caracter documentar relevă aspecte comparative (ex: Belgia, Danemarca, Italia, Franța, Irlanda, Marea Britanie, Spania) privind noțiunea de **persoane expuse politic (PEP)** în accepțiunea Directivei UE 2015/849 (a patra Directivă AML).

Astfel, conform unei definiții⁵, *persoanele expuse politic* sunt persoanele fizice care exercită sau au exercitat funcții publice importante, membrii direcții ai familiilor acestora, precum și persoanele cunoscute public ca asociați apropiați ai persoanelor fizice care exercită funcții publice importante.

Prin Directiva a 4 AML, care a avut termen de transpunere în legislațiile statelor membre UE - 26.06.2017, este vizată categoria persoanelor expuse politic, prin extinderea acestei noțiuni și către membri ai organelor de conducere ale partidelor politice, care pot să nu dețină funcții publice, dar și directori, directori adjuncți și membri ai consiliului de administrație sau membri cu funcții echivalente în cadrul unei organizații internaționale.

De asemenea, este modificat și regimul aplicabil clienților ce fac parte din categoria persoanelor expuse politic, în sensul solicitării de a aplica măsuri suplimentare de cunoaștere a clientelei și de a acorda o atenție sporită relațiilor de afaceri cu astfel de persoane ce ocupă funcții publice importante la nivel național, spre deosebire de vechea reglementare ce solicita aplicarea acestui tip de măsuri doar pentru persoanele expuse politic nerezidente.

¹ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/anti-money-laundering-and-counter-terrorist-financing_en

² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/diagram_aml_2018.07_ok.pdf

³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.156.01.0043.01.RO&toc=OJ.L:2018:156:TOC

⁴ <http://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2018/07/5th-AMLD-factsheet-RO.pdf>

⁵ <https://www.businessintegrity.ro/sites/default/files/fileuploads/newsletter/20%20-%20Persoanele%20expuse%20politic.pdf>

C U P R I N S

1. CONSIDERAȚII GENERALE	5
2. ASPECTE COMPARATIVE	14
BELGIA	14
CIPRU	15
DANEMARCA	15
FRANȚA	17
ITALIA	18
IRLANDA	21
MAREA BRITANIE	24
SPANIA	32
3. CONCLUZII	34
BIBLIOGRAFIE	36

1. CONSIDERAȚII GENERALE

În pofida răspândirii largi a termenului, nu există o definiție universal acceptată a conceptului de **persoană expusă politic**. O definiție larg răspândită este cea dată de Directiva 2005/60/CE privind prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului - Directiva a III-a AML (abrogată prin Directiva UE 2015/849).

Astfel, conform *art. 3 pct. 8 Directiva a III-a AML* - "persoanele expuse politic" reprezintă persoane fizice care dețin sau au avut funcții publice importante și membri de familie apropiați sau persoane cunoscute a fi apropiați ai unor astfel de persoane.

Categorii de Persoane Expuse Politic: Șefii de State, Șefii de Guvern, miniștrii și adjuncții sau asistenții miniștrilor; Membrii Parlamentului; Membrii Curții Supreme, ai Curții Constituționale sau ai altor organisme judiciare de rang înalt, ale căror decizii, în general, nu sunt supuse apelului, decât în cazuri excepționale; Membrii Curților de Auditori și ai Consiliilor băncilor centrale; Ambasadorii, însărcinații cu afaceri și ofițerii de rang înalt din cadrul forțelor armate; Membrii organismelor administrative, de conducere sau de supraveghere ale întreprinderilor deținute de stat.⁶

De asemenea, în ceea ce privește definiția „persoanelor expuse politic” se face referire și în *art. 2 alin. 2 din Directiva 2006/70/CE* de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului (abrogată prin Directiva a 4 a).

Tot în acest sens, *art. 3 alineatul (8) din Directiva 2005/60/CE*, relevă că "membrii direcți ai familiilor PEP" cuprind: (a) soțul/soția; (b) orice partener considerat, pe baza legislației naționale, ca fiind echivalent al soțului/soției; (c) copiii și soții/soțiile sau partenerii acestora; (d) părinții.

Legat de persoanele expuse politic (PEP), *art.3 alineatul (8) din Directiva 2005/60/CE*, arată că "persoanele cunoscute ca asociați apropiați" ai PEP cuprind: (a) orice persoană fizică cunoscută ca fiind beneficiarul efectiv al unei persoane juridice sau al unei entități juridice împreună cu o persoană menționată la alineatul (1) sau având orice altă relație de afaceri cu o astfel de persoană; (b) orice persoană fizică ce este singurul beneficiar efectiv al unei persoane juridice sau al unei entități juridice cunoscute ca fiind înființate în beneficiul de facto al persoanei menționate la alineatul (1).

Alte definiții pentru PEP sunt date de către Grupul de Coordonare Comună a Spălării Banilor, la fel ca și cele conținute de cele 40 de Recomandări ale FATF și de cele 9 Recomandări Speciale cu privire la Finanțările Teroriste.

⁶<https://www.businessintegrity.ro/sites/default/files/fileuploads/newsletter/20%20-%20Persoanele%20expuse%20politic.pdf>

În **România**, o definiție acceptată a fost dată de OUG nr.53/2008⁷ privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002. În esență, persoanele expuse politic sunt persoane care se află sau au fost recent în poziții publice importante, sau care sunt rude sau prieteni apropiați cu persoane care ocupă și ele astfel de funcții.

Aceste persoane sunt expuse unui risc semnificativ de corupție, în special în ceea ce privește mita și spălarea de bani, datorită, printre altele, accesului lor la fondurile publice și la bugetele de stat, dar și presiunilor și influențelor politice. De aceea, ele sunt supuse unei supravegheri mai atente decât alte persoane aflate în funcții publice. În România, ca și în Marea Britanie, o persoană nu mai este considerată a fi o persoană expusă politic la 12 luni de la părăsirea funcției publice ocupate.

Conform OUG nr.53/2008⁸ cu modificările ulterioare, o persoană expusă politic ocupă una din următoarele funcții publice: șefi de stat sau de guvern, membri ai Parlamentului sau ai Guvernului, comisari europeni, consilieri prezidențiali sau de stat, secretari de stat, membri ai Curții Constituționale, ai Curții supreme, sau ai altei înalte curți judecătorești, membri ai Curții de Conturi sau ai consiliilor de administrație ale băncilor centrale, ambasadori, ofițeri de rang înalt din cadrul armatei, și conducătorii instituțiilor și autorităților publice.

Bineînțeles, identificarea persoanelor expuse politic se confruntă cu unele dificultăți. Una dintre acestea este identificarea rudelor sau prietenilor apropiați a căror situație nu poate să fie identificată pe bază de nume, situație, sau informație oferită în mod voluntar băncilor. O alta este identificarea situațiilor în care un client deja existent devine o persoană expusă politic din cauza unei schimbări în statutul lor, al unei rude, sau al unui partener de afaceri. O a treia dificultate constă în aplicarea standardelor de identificare a persoanelor expuse politic în țările cu un regim politic incert, instabil sau netransparent.

Principala metodă de monitorizare a persoanelor expuse politic este prin intermediul băncilor. Majoritatea dintre acestea au proceduri speciale de identificare și monitorizare continuă a persoanelor expuse politic. Astfel, pentru a accepta ca o persoană expusă politic să devină, sau să continue să fie clientul unei bănci, este necesar ca în luarea deciziei să fie implicați membri ai managementului principal al băncii. Activitatea conturilor persoanelor expuse politic⁹ este supusă unei atente monitorizări, la fel ca și tranzacțiile realizate de aceștia, cu scopul de a stabili exact sursele averii și veniturilor acestora.

⁷ https://www.transparency.org.ro/politici_si_studii/advocacy/BUG%2053-2008.pdf

⁸ Modificată prin Ordonanța de urgență nr. 26/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a altor acte normative și Legea nr. 238/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism

⁹ <http://www.onpcsb.ro/pdf/Standarde%20internationale.pdf>

*Directiva UE 2015/849*¹⁰ privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L141 din 05.06.2015 impune eforturi concentrate de transparentizare a structurii capitalului social, sens în care a prevăzut, printre alte mecanisme, crearea unui registru centralizat al beneficiarilor reali și obligația statelor membre de a asigura cunoașterea, în orice moment, a acționarilor/asociaților¹¹.

În virtutea obligațiilor ce revin României, ca urmare a angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de aderare la Uniunea Europeană, este necesară transpunerea în legislația internă a Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015.¹²

Această a patra directivă AML abordează amenințarea reprezentată de spălarea banilor, iar *abordarea pe bază de risc* are ca punct de plecare necesitatea ca statele membre și Uniunea să identifice, să înțeleagă și să atenueze riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului cu care se confruntă. Spălarea banilor și finanțarea terorismului se produc deseori în context transnațional, de aceea orice măsură adoptată numai la nivel național sau chiar la nivel comunitar, fără a ține seama de coordonarea și cooperarea internațională, va avea efecte limitate. Prin urmare, măsurile adoptate de Uniunea Europeană în acest domeniu sunt armonizate cu acțiunile întreprinse în cadrul altor foruri internaționale, dar mai ales cu Recomandările Grupului de Acțiune Financiară (GAFI)¹³ care

¹⁰ <https://lege5.ro/Gratuit/gy4dqnjvha/directiva-ue-nr-849-2015-privind-prevenirea-utilizarii-sistemului-financiar-in-scopul-spalariei-banilor-sau-finantarii-terorismului-de-modificare-a-regulamentului-ue-nr-648-2012-al-parlamentului-europe>

¹¹ <https://www.juridice.ro/565854/transpunerea-directivei-ue-privind-prevenirea-utilizarii-sistemului-financiar-in-scopul-spalariei-banilor-sau-finantarii-terorismului-i-proiect.html>

¹² <https://www.juridice.ro/wp-content/uploads/2018/03/EXPUNERE-DE-MOTIVE-transpunere-directiva-2015-849-var-II-.pdf>

¹³ <https://www.cfatf-gafic.org/index.php/documents/fatf-40r/378-fatf-recommendation-12-politically-exposed-persons>

Recommendation 12: Politically exposed persons

Financial institutions should be required, in relation to foreign politically exposed persons (PEPs) (whether as customer or beneficial owner), in addition to performing normal customer due diligence measures, to:

(a) have appropriate risk-management systems to determine whether the customer or the beneficial owner is a politically exposed person;

constituie principalul organism internațional în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului.

În sensul Directivei UE 849/2015¹⁴, se aplică următoarele definiții: - art. 3 - „persoană expusă politic” înseamnă o persoană fizică căreia i se încredințează sau i s-au încredințat funcții publice importante și include:

- (a) șefi de stat, șefi de guvern, miniștri și miniștri adjuncți sau secretari de stat;*
- (b) membri ai parlamentului sau ai unor organe legislative similare;*
- (c) membri ai organelor de conducere ale partidelor politice;*
- (d) membri ai curților supreme, ai curților constituționale sau ai altor instanțe judecătorești de nivel înalt ale căror hotărâri nu fac obiectul altor căi de atac decât în circumstanțe excepționale;*
- (e) membri ai curților de conturi sau ai consiliilor băncilor centrale;*
- (f) ambasadori, însărcinați cu afaceri și ofițeri superiori în forțele armate;*
- (g) Membri ai organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale întreprinderilor publice;*
- (h) directori, directori adjuncți și membri ai consiliului de administrație sau membri cu funcții echivalente în cadrul unei organizații internaționale.*

(b) obtain senior management approval for establishing (or continuing, for existing customers) such business relationships;

(c) take reasonable measures to establish the source of wealth and source of funds; and

(d) conduct enhanced ongoing monitoring of the business relationship.

Financial institutions should be required to take reasonable measures to determine whether a customer or beneficial owner is a domestic PEP or a person who is or has been entrusted with a prominent function by an international organisation. In cases of a higher risk business relationship with such persons, financial institutions should be required to apply the measures referred to in paragraphs (b), (c) and (d).

The requirements for all types of PEP should also apply to family members or close associates of such PEPs.

INTERPRETIVE NOTE TO RECOMMENDATION 12 (POLITICALLY EXPOSED PERSONS)

Financial institutions should take reasonable measures to determine whether the beneficiaries of a life insurance policy and/or, where required, the beneficial owner of the beneficiary are politically exposed persons. This should occur at the latest at the time of the payout. Where there are higher risks identified, in addition to performing normal CDD measures, financial institutions should be required to:

- a) inform senior management before the payout of the policy proceeds; and
- b) conduct enhanced scrutiny on the whole business relationship with the policyholder, and consider making a suspicious transaction report.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=celex:32015L0849>

Nicio funcție publică menționată la literele (a)-(h) nu include persoane care ocupă funcții de rang mijlociu sau inferior;

10. „membri ai familiei” includ:

- (a) soțul/soția unei persoane expuse politic sau o persoană considerată ca fiind echivalent al soțului/soției unei persoane expuse politic;*
- (b) copiii și soții/soțiile lor sau persoanele considerate ca fiind echivalente ale soților/soțiilor, ale unei persoane expuse politic;*
- (c) părinții unei persoane expuse politic;*

11. „persoane cunoscute ca asociați apropiați” înseamnă:

- (a) persoanele fizice cunoscute ca fiind beneficiarii reali, împreună cu o persoană expusă politic, ai unei entități juridice sau ai unei construcții juridice sau ca având orice altă relație strânsă de afaceri cu o astfel de persoană;*
- (b) persoanele fizice care sunt singurii beneficiari reali ai unei entități juridice sau ai unei construcții juridice cunoscute ca fiind înființate în beneficiul de facto al unei persoane expuse politic;*

De asemenea, **art.20** din aceeași directivă relevă: *În ceea ce privește tranzacțiile sau relațiile de afaceri cu persoane expuse politic, statele membre impun entităților obligate, în plus față de măsurile de precauție privind clientela prevăzute la articolul 13:*

- (a) să dispună de sisteme adecvate de gestionare a riscurilor, inclusiv de proceduri bazate pe evaluarea riscurilor, pentru a stabili dacă un client sau beneficiarul real al unui client este o persoană expusă politic;*
- (b) să aplice următoarele măsuri în cazul relațiilor de afaceri cu persoane expuse politic:*
 - (i) obțină aprobarea conducerii de rang superior pentru stabilirea sau continuarea relațiilor de afaceri cu astfel de persoane;*
 - (ii) să adopte măsuri adecvate pentru a stabili sursa patrimoniului și sursa fondurilor implicate în relații de afaceri sau în tranzacții cu astfel de persoane;*
 - (iii) să efectueze în mod permanent o monitorizare sporită a respectivelor relații de afaceri.*

Art.21 al Directivei UE 849/2015 arată:

Statele membre impun entităților obligate să ia măsuri rezonabile pentru a stabili dacă beneficiarii unei polițe de asigurare de viață sau ai unei alte polițe de asigurare legate de

investiții și/sau, după caz, beneficiarii reali¹⁵ sunt persoane expuse politic. Măsurile respective se adoptă cel mai târziu la momentul plății sau la momentul atribuirii, totale sau parțiale, a poliței. În cazul în care s-au identificat riscuri mărite, statele membre impun entităților obligate, în plus față de aplicarea măsurilor de precauție privind clientela prevăzute la articolul 13:

- (a) să informeze conducerea de rang superior înainte de plata veniturilor corespunzătoare poliței de asigurare;
- (b) să efectueze o examinare sporită a întregii relații de afaceri cu asiguratul.

Art. 22 al Directivei UE 849/2015 menționează:

În cazul în care o persoană expusă politic a încetat să fie însărcinată cu o funcție publică importantă de către un stat membru sau o țară terță sau cu o funcție publică importantă de către o organizație internațională, entităților obligate li se impune cel puțin pentru 12 luni să ia în considerare riscul pe care persoana respectivă îl prezintă în continuare și să aplice măsuri corespunzătoare, în funcție de risc, până în momentul în care se consideră că persoana nu mai prezintă niciun risc specific persoanelor expuse politic.

Art. 23 al Directivei UE 849/2015 prevede că:

Măsurile prevăzute la articolele 20 și 21 se aplică, de asemenea, membrilor de familie sau persoanelor cunoscute ca fiind asociați apropiați ai unor astfel de persoane expuse politic.

De asemenea, conform proiectului de lege de transpunere a Directivei UE 849/2015¹⁶, adoptat de Guvernul României la data de 31 mai 2018, pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului¹⁷:

Art. 3 - (1) În sensul prezentei legi, **persoane expuse politic** sunt persoanele fizice care exercită sau au exercitat funcții publice importante. (2) În sensul prezentei legi, prin funcții publice importante se înțeleg: a) șefi de stat, șefi de guvern, miniștri și miniștri adjuncți sau secretari de stat; b) membri ai Parlamentului sau ai unor organe legislative centrale similare; c) membri ai organelor de conducere ale partidelor politice; d) membri ai curților supreme, ai curților constituționale sau ai altor instanțe judecătorești de nivel înalt ale căror hotărâri nu pot fi atacate decât prin căi extraordinare de atac; e) membri ai organelor de conducere din cadrul curților de conturi sau membrii organelor de conducere din cadrul

¹⁵ „beneficiar real” înseamnă orice persoană (persoane) fizică (fizice) care dețin(e) sau controlează în ultimă instanță clientul și/sau persoana fizică (persoanele fizice) în numele căreia (cărora) se realizează o tranzacție sau o activitate.

¹⁶ Adoptat de Senatul României la data de 24.09.2018 fără prevederile referitoare la persoanele expuse politic și a fost transmis Camerei Deputaților (for decizional).

¹⁷ <https://www.juridice.ro/565854/transpunerea-directivei-ue-privind-prevenirea-utilizarii-sistemului-financiar-in-scopul-spalarii-banilor-sau-finantarii-terorismului-i-proiect.html>

consiliilor băncilor centrale; f) ambasadori, însărcinați cu afaceri și ofițeri superiori în forțele armate; g) membrii consiliilor de administrație și ai consiliilor de supraveghere și persoanele care dețin funcții de conducere ale regiilor autonome, ale societăților, cu capital majoritar de stat și ale companiilor naționale. h) directori, directori adjuncți și membri ai consiliului de administrație sau membrii organelor de conducere din cadrul unei organizații internaționale. (3) Niciuna dintre categoriile prevăzute la alin. (2) nu include persoane care ocupă funcții intermediare sau inferioare. (4) Membrii familiilor persoanelor care exercită funcții publice importante sunt, în sensul prezentei legi: a) soțul/soția/ persoana considerată ca fiind echivalent al soțului/soției unei persoane expuse politic; b) copiii și soții/soțiile acestora/persoana considerată ca fiind echivalent al soțului/soției acestora; c) părinții. (5) Persoanele cunoscute public ca asociați apropiați ai persoanelor expuse politic sunt: a) orice persoană fizică ce este cunoscută ca fiind beneficiarul real al unei persoane juridice sau al unei entități fără personalitate juridică împreună cu oricare dintre persoanele prevăzute la alin. (2) sau ca având orice altă relație de afaceri strânsă cu o astfel de persoană; b) orice persoană fizică ce este singurul beneficiar real al unei persoane juridice sau al unei entități fără personalitate juridică cunoscute ca fiind înființată în beneficiul de facto al uneia dintre persoanele prevăzute la alin. (2). (6) Fără a aduce atingere aplicării, pe baza unei evaluări a riscului, a măsurilor suplimentare de cunoaștere a clientelei, după împlinirea unui termen de un an de la data la care persoana a încetat să mai ocupe o funcție publică importantă în sensul alin. (2), entitățile raportoare nu mai consideră persoana respectivă ca fiind expusă politic.

Metode de recunoaștere¹⁸ a unei persoane expuse politic - PEP¹⁹:

- ◆ La deschiderea unui cont se vor solicita clientului informații suplimentare privind îndeplinirea unei funcții importante politice/publice;
- ◆ Consilierul de client - PEP se va ocupa exclusiv de clienți provenind dintr-o țară/regiune anume, dobândind astfel o bună cunoaștere a situației politice din țara/regiunea respectivă;
- ◆ Identificarea și monitorizarea PEP trebuie să facă parte din programul de training privind cunoașterea clientelei;
- ◆ Băncile pot utiliza o bază de date pentru PEP și apropiații acestora;
- În acest sens autoritățile trebuie să stabilească norme privind administrarea relațiilor bancare cu PEP.

Entitățile financiare raportoare care au identificat că un client sau un beneficiar real este o persoană expusă politic²⁰ trebuie: - Să ia măsuri adecvate pentru a stabili sursa patrimoniului și a fondurilor care urmează să fie utilizate în relația de afaceri pentru a le

¹⁸<http://www.jtbanka.hr/UserDocsImages/2018/Poslovni%20ra%C4%8Dun/Questionnaire%20for%20political%20exposed%20persons.pdf>

¹⁹ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/185723>

²⁰https://esas-joint-committee.europa.eu/Publications/Guidelines/Guidelines%20on%20Risk%20Factors_RO_04-01-2018.pdf

permite acestora să se asigure că nu gestionează produsele infracțiunii de corupție sau cele provenite din alte activități infracționale. Măsurile pe care firmele trebuie să le ia pentru a stabili sursa patrimoniului unei persoane expuse politic și sursa fondurilor vor depinde de gradul de risc ridicat asociat relației de afaceri. Firmele trebuie să verifice sursa patrimoniilor și sursa fondurilor pe baza unor date, documente sau informații sigure și independente în cazurile în care riscul asociat relației cu persoana expusă politic este deosebit de ridicat; - Să obțină aprobarea conducerii de rang superior pentru a stabili sau a continua o relație de afaceri cu o persoană expusă politic. Nivelul superior corespunzător pentru aprobare trebuie să fie stabilit în funcție de nivelul de risc crescut asociat relației de afaceri, iar conducătorul de rang superior care aprobă o relație de afaceri cu o persoană expusă politic trebuie să aibă suficientă experiență și o imagine de ansamblu pentru a lua decizii în cunoștință de cauză cu privire la probleme care au un impact direct asupra profilului de risc al firmei.

Atunci când analizează problema aprobării unei relații cu o persoană expusă politic, conducerea de rang superior trebuie să își întemeieze decizia pe nivelul de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la care ar fi expusă firma dacă ar stabili o relație de afaceri și să aprecieze cât de bine este dotată firma pentru a gestiona riscul respectiv în mod eficace;

- Să exercite acțiuni sporite de monitorizare permanentă a tranzacțiilor și a riscului asociat relației de afaceri. Firmele trebuie să identifice tranzacțiile neobișnuite și să analizeze în mod regulat informațiile pe care le dețin pentru a se asigura de identificarea promptă a oricăror informații noi sau emergente care pot afecta evaluarea riscurilor. Frecvența acțiunii de monitorizare permanentă trebuie să fie stabilită în funcție de nivelul de risc ridicat asociat relației.

Firmele trebuie să aplice toate aceste măsuri în cazul persoanelor expuse politic, al membrilor familiilor acestora și al persoanelor cunoscute ca asociați apropiați ai acestora, iar amploarea acestor măsuri trebuie adaptată la riscuri (conform art. 20 litera (b) din Directiva UE 2015/849).

Cadrul legislativ UE privind prevenirea și combaterea spălării banilor are ca scop protejarea sistemului financiar și a profesiilor vulnerabile la riscul de a fi folosite în scopul spălării banilor. Prima directivă în domeniu a intrat în vigoare la începutul anilor '90. De atunci cadrul legislativ în care se desfășoară lupta împotriva spălării banilor a evoluat progresiv, iar în 2015 Parlamentul European a adoptat Directiva a patra împotriva spălării banilor și a finanțării activităților teroriste.

Directiva 2015/849 a Parlamentului European și al Consiliului (Directiva a patra) consolidează capacitatea celor implicați în lupta împotriva spălării banilor în statele membre

de a identifica, analiza și investiga tranzacțiile suspecte.²¹ A patra Directivă AML²² impune entităților corporative și trusturilor să dețină informații referitoare identitatea *beneficiarilor reali*. Aceștia sunt orice persoane fizice care dețin sau controlează, în ultimă instanță, o societate. Statele membre au obligația de a asigura faptul că entitățile corporative și alte entități juridice înregistrate pe teritoriul lor obțin și dețin informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la beneficiarul lor real. Necesitatea de a deține informații corecte și actualizate cu privire la beneficiarul real este un factor-cheie în depistarea infractorilor care, altfel, și-ar putea ascunde identitatea în spatele unei structuri corporative.

Odată cu noul act normativ, instituțiile financiare și profesiile vulnerabile (spre exemplu avocați sau auditori) trebuie să respecte cerințe specifice de raportare privind tranzacțiile clienților lor. Noutatea adusă de această directivă este *abordarea pe bază de risc*²³ și depistarea vulnerabilităților înainte ca acestea să producă efecte. De asemenea, actul normativ asigură trasabilitatea tranzacțiilor financiare în Uniunea Europeană.

Nu în ultimul rând, directiva menționată stabilește o politică unitară și coerentă față de țările din afara Uniunii care au reglementări deficitare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Instituțiile financiare raportoare trebuie să aplice măsuri suplimentare de verificare prealabilă în cazul persoanelor expuse politic (PEP). PEP sunt definite ca persoane care au sau au avut funcții publice importante. Noua listă a acestor funcții cuprinde anumite poziții din cadrul guvernelor, parlamentelor, tribunalelor, curților de conturi, băncilor centrale, societăților deținute de stat și organizațiilor guvernamentale. Definiția nu este specifică fiecărei țări, adică include PEP de la nivel național. Măsurile suplimentare trebuie aplicate și în cazul familiilor acestor persoane și asociațiilor apropiați.

²¹<http://www.cepi.eu/index.php?mact=Profile,cntnt01,downloadfile,0&cntnt01returnid=400&cntnt01uid=5616455196376&cntnt01showtemplate=false&hl=en>

²²<https://www.paymentlawadvisor.com/2015/08/25/the-fourth-european-union-anti-money-laundering-directive-and-its-effects-on-financial-institutions-operating-in-the-eu/>

²³ Politically exposed persons - a central risk category

<http://www.globalriskaffairs.com/wp-content/uploads/2015/11/peps-wp-uk.pdf>

The regulations on anti-money laundering and anti-corruption are based on the risk-based approach. As a result, this leads to a convergence of the terms politically exposed person and public official. This is also appropriate given the factual correlation. The term PEP has the advantage that it includes both the group of those with formal political power, and the group of informal, but influential political actors. This is closer to the political reality in many countries, especially, when one is trying to understand the network of relationships between representatives of the individual groups of PEPs shaping a country's corruption and money laundering pattern. It is common knowledge that former public officials and elected officials do not lose influence, but rather assert it elsewhere and make use of the network they formed during their time in office. How long after the termination of the official activity the PEP status should continue is a contested issue. But again, whether a person should still be classified as politically exposed should ultimately be decided by using a risk-based approach. The suggestion to take former PEPs into consideration is therefore a pragmatic solution.

A cincea Directivă AML (Directiva UE 843/2018) introduce o listă la nivelul UE pentru identificarea PEP. Aceste liste vor cuprinde funcțiile publice importante: • de la nivel național, inclusiv cele din organizațiile internaționale acreditate în statele membre • de la nivelul instituțiilor și organismelor UE, inclusiv funcțiile de reprezentare a unor țări terțe și cele din organismele internaționale acreditate la nivelul UE. Această listă va fi accesibilă publicului și este probabil să sprijine personalul bancar/contabilii în activitatea de verificare prealabilă a clienților.

2. ASPECTE COMPARATIVE

BELGIA

Prin Legea din 18 septembrie 2017 (Law of 18 September 2017)²⁴ publicată în Monitorul Oficial din 6 octombrie 2017 a fost transpusă în legislația belgiană *Directiva UE 849/2015* privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor²⁵ sau finanțării terorismului.²⁶

Conform acestei legi de transpunere a Directivei a 4 AML, sfera noțiunii de persoane expuse politic a fost extinsă și pentru persoanele rezidente care ocupă funcții publice.²⁷

Astfel, conform art.4 alin.28 din legea menționată²⁸, prin persoane expuse politic - "*personne politiquement exposée*"- se înțeleg persoanele care ocupă o funcție publică

²⁴ https://www.nbb.be/doc/cp/moniteur/2017/20171006_loi_2017_09_18.pdf

²⁵ <https://iclg.com/practice-areas/anti-money-laundering-laws-and-regulations/belgium>

²⁶ <https://www2.deloitte.com/be/en/pages/financial-services/articles/fsi-reg-newsflash-be-aml-law.html>

New AML/CFT Law published in Belgian Official Journal on 6 October 2017, the Law of 18 September 2017 on the prevention of money laundering and terrorist financing and the restriction on the use of cash has been published in Belgian Official Journal. This law implements the 4th AML Directive into Belgian legislation.

²⁷ <https://www.pwc.com/gx/en/financial-services/publications/assets/pwc-anti-money-laundering-2016.pdf>

²⁸ Art. 4. Pour l'application de la présente loi et des arrêtés et règlements pris pour son exécution, on entend par :

28°: une personne physique qui occupe ou a occupé une fonction publique importante et, notamment : a) les chefs d'Etat, les chefs de gouvernement, les ministres et les secrétaires d'Etat; b) les parlementaires ou les membres d'organes législatifs similaires; c) les membres des organes dirigeants des partis politiques; d) les membres des cours suprêmes, des cours constitutionnelles ou d'autres hautes juridictions, y compris administratives, dont les décisions ne sont pas susceptibles de recours, sauf circonstances exceptionnelles; e) les membres des cours des comptes ou des conseils ou directoires des banques centrales; f) les ambassadeurs, les consuls, les chargés d'affaires et les officiers supérieurs des forces armées; g) les membres des organes d'administration, de direction ou de surveillance des entreprises publiques; h) les directeurs, les directeurs adjoints et les membres du conseil d'une organisation internationale, ou les personnes qui occupent une position équivalente en son sein; 29° "membre de la famille" : a) le conjoint ou une personne considérée comme l'équivalent d'un conjoint; b) les enfants et leurs conjoints, ou les personnes considérées comme l'équivalent d'un conjoint; c) les parents; 30° "personnes connues pour être étroitement associées" : a) les personnes physiques qui, conjointement avec une personne politiquement exposée, sont les bénéficiaires effectifs d'une entité visée au 27°, a), b), c) ou d), ou qui sont connues pour entretenir toute autre relation d'affaires étroite avec une personne politiquement exposée;

importantă, și anume : a) șefi de stat, șefi de guvern, miniștri și miniștri adjuncți sau secretari de stat; b) membri ai Parlamentului sau ai unor organe legislative centrale similare; c) membri ai organelor de conducere ale partidelor politice; d) membri ai curților supreme, ai curților constituționale sau ai altor instanțe judecătorești de nivel înalt ale căror hotărâri nu pot fi atacate decât prin căi extraordinare de atac; e) membri ai organelor de conducere din cadrul curților de conturi sau membrii organelor de conducere din cadrul consiliilor băncilor centrale; f) ambasadori, însărcinați cu afaceri și ofițeri superiori în forțele armate; g) membrii consiliilor de administrație și ai consiliilor de supraveghere și persoanele care dețin funcții de conducere ale regiilor autonome, ale societăților, cu capital majoritar de stat și ale companiilor naționale. h) directori, directori adjuncți și membri ai consiliului de administrație sau membrii organelor de conducere din cadrul unei organizații internaționale.

CIPRU

La data de 3 aprilie 2018 a fost publicată, în Monitorul Oficial, Legea de modificare și transpunere a prevederilor din Directiva UE 849/2015 (Directiva a 4 AML).²⁹

În cadrul acestei legi se extinde definiția conceptului de *persoane expuse politic* față de prevederile Directivei a 3 AML (abrogată) fiind luate în considerare și categoria oficialilor publici rezidenți.³⁰

Astfel, la art.1 din lege sunt menționate persoanele cu statut special care fac obiectul unei monitorizări din partea instituțiilor financiare. De asemenea, este prevăzută, conform Directivei UE 849/2015, o perioadă de 12 luni de monitorizare pentru persoanele care au fost expuse politic și apropiații acestora.³¹

DANEMARCA

La data 8 iunie 2017, Parlamentul danez a adoptat **Legea nr.651/2017** privind combaterea spălării banilor și de transpunere a Directivei UE 849/2015.³²

²⁹https://www.icpac.org.cy/zePortal/WebFiles/SELK/WebDocuments/Members/General%20Circulars/2018/8%202018/%CE%93%CE%95%208_2018%20Amendments%20to%20the%20new%20AML%20Law.pdf

³⁰The Institute of Public Certified Accountants of Cyprus wishes herein, to draw your attention to the (consolidated) Prevention and Suppression of Money Laundering and Terrorist Financing (Amending) Law of 2018 («the Law»). The publication of the amending Law in the Gazette on 3 April 2018, requires all Members of ICPAC to honor the obligation of fully adopting the amendments that have been included in the Law.

³¹ Article (1) – Definitions “politically exposed persons” (PEP’s) The definition is extended to include specific categories identified as PEP’s. Additionally, a 12-month period is set as a minimum time to take into consideration when assessing whether a person no longer poses a risk associated to politically exposed persons.

³² https://www.finanstilsynet.dk/~media/Lovgivning/Lovsamling/2018/AML-Act_651_08062017-pdf.pdf?la=en

În cuprinsul **art.2 alin.8³³** din această lege este dată definiția persoanelor expuse politic (PEP), definiție care preia dispozițiile existente în textul Directivei a 4 AML (art.3).

De asemenea, în martie 2018, Guvernul danez a publicat un proiect de lege privind strategia națională 2018-2021 referitoare la combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.³⁴

Un rol important în elaborarea unor reglementări³⁵ privind situația persoanelor expuse politic (PEP) îl au și organismele de supraveghere financiară - *Financial Supervisory Agency (FSA)* și *Danish Business Authority (DBA)* care elaborează norme pentru monitorizarea tranzacțiilor efectuate de persoanele cu statut special (ex: PEP).

Printre măsurile preventive luate de autoritățile/instituțiile financiare daneze legate de verificarea identității clienților pot fi enumerate: înscrierea online în Registrele CPR și CVR³⁶, atât pentru persoane fizice și juridice rezidente și nerezidente, precum și publicitatea datelor privind structura și numărul de acțiuni deținute de acționari.³⁷ Astfel, instituțiile financiare, în cadrul procedurilor de monitorizare, au obligația de a implementa dispozițiile legale existente în conformitate cu prevederile Directivelor AML referitoare la persoanele expuse politic (PEP) rezidente și nerezidente în scopul verificării datelor relevante despre aceștia și beneficiarii reali ai tranzacțiilor în baza abordării de risc. Mai mult, implementarea unor baze de date pentru persoanele expuse politic (PEP) reprezintă un element esențial în cadrul managementului de risc financiar.

³³ 8) Politically exposed person: A natural person who has or has had any of the following public functions: a) Head of State, Head of Government, Minister, Deputy Minister or Assistant Minister. b) Member of Parliament or a member of a similar legislative body. c) Member of a political party's governing body. d) Justice of the Supreme Court, member of the Constitutional Court and other senior court instances, whose decisions are only subject to appeal in exceptional circumstances. e) Member of the Court of Auditors and the supreme governing body of a central bank. f) Ambassador, chargé d'affaires or high-ranking officer in the armed forces. g) Member of a state-owned company's administrative, managerial or supervisory body. h) Director General, Vice President and member of the board or a person with similar functions in an international organisation.

³⁴ https://transparency-france.org/wp-content/uploads/2018/09/2018_Report_ExportingCorruption_English.pdf

³⁵ <http://www.bechbruun.com/-/media/Files/Videncenter/Nyhedsbreve/Finans+og+kapitalmarked/2017/Den>

³⁶ The requirement to register beneficial ownership information set out in Act 262 of March 2016 will be in force from 23 May, 2017, though legal entities will have until 1 October 2017 to enter the information. Many FIs accept such information without seeking to verify the validity and comprehensiveness of information, which is why banks remain under the obligation to seek riskbased verification of such information as well as proof of the identity of the beneficial owners.

³⁷ <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/mer4/MER-Denmark-2017.pdf>

The CPR and CVR are the main tools used by most FIs to identify and verify the identity of their customers. Registration in the CPR is compulsory for all Danish citizens, residents and others who pay tax in Denmark, while basic information on all legal entities is publicly available online in the CVR, including shareholdings and associated voting rights.

FRANȚA

Reglementările privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului³⁸ au fost modificate prin implementarea prevederilor Directivei a 4 AML (Directiva UE 2015/849) prin *OG nr.1635/2016*³⁹ (Ordonnance n° 2016-1635 du 1er décembre 2016 renforçant le dispositif français de lutte contre le blanchiment et le financement du terrorisme).⁴⁰

În legislația franceză, în privința noțiunii de **persoane expuse politic (PEP)** trebuie luate în considerare prevederile *art. L 561-10 pct.2*⁴¹, *R. 561-18* și *R. 561-20 par. II ale Codului financiar și monetar francez*, *art.315-55 din Reglementările generale*⁴² ale Autorității de supraveghere a piețelor financiare⁴³ (AMF)⁴⁴, precum și *Recomandările AMF*⁴⁵.

Aceste recomandări⁴⁶ stabilesc condițiile de implementare a dispozițiilor legale privind PEP în conformitate cu normele adoptate prin Directivele AML care fac obiectul supravegherii de către AMF⁴⁷.

Conform art.561-18 din *Codul financiar și monetar francez* o persoană expusă politic (PEP) necesită o abordare de risc diferită având în vedere funcția publică ocupată.

³⁸ <https://iclg.com/practice-areas/anti-money-laundering-laws-and-regulations/france>

³⁹ <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000033511344&categorieLien=id>

⁴⁰ <https://paymentscompliance.com/events/france-ratification-law-ordinance-2016-1635-introduced-senate>

⁴¹ Article L. 561-10 point 2 of the Monetary and Financial Code defines PEPs as follows: “The customer is a person residing in another European Union Member State or a third country and who is exposed to specific risks by virtue of political, judicial or administrative functions he or she exercises or has exercised on behalf of another country or those exercised currently or in the past by direct family members or persons known be closely associated with him or her.”

⁴² <https://www.amf-france.org/eli/fr/aai/amf/rg/20171120/notes/en.pdf>

⁴³ <https://www.amf-france.org/>

⁴⁴ Reference texts: Articles L. 561-10 point 2, and Article 315-55 of the AMF General Regulation

⁴⁵ AMF Position-recommendation 2013-23 Guidelines on the notion of politically exposed persons in connection with anti-money laundering and counter-terrorist financing

⁴⁶ The purpose of these guidelines is to set out the conditions for the implementation of legal and regulatory requirements on politically exposed persons (PEPs) in relation to AML/CTF, with which establishments (hereinafter “professionals”) subject to supervision by the AMF must comply: - portfolio management companies and management companies, in relation to the investment services they provide or the marketing of units or shares in collective investment schemes (CIS), whether or not they manage those schemes - financial investment advisers - central securities depositaries (CSDs) and managers of securities clearing and settlement systems.

⁴⁷ That being the case, for a French professional: A PEP is a person of French or foreign nationality, who resides outside of France and - either exercises or has exercised powers on behalf of a foreign State; or - one of whose direct family members or unrelated close associates is himself or herself a PEP.

The AMF recommends that professionals take into account FATF Recommendation 12 on politically exposed persons (PEPs), which introduces the notion of “domestic PEPs” to whom additional due diligence obligations may apply.

The AMF reiterates, however, that the definition of domestic PEPs as used in the Fourth Directive is distinct from that used by FATF and encourages professionals to prepare to manage this change.

De asemenea, potrivit art.561-31 din Codul Financiar si Monetar, instituțiile financiare și persoanele juridice menționate la art.561-2 din același Cod⁴⁸ au obligația de a elabora reguli interne și proceduri due diligence privind managementul de risc legate de persoanele expuse politic (PEP)⁴⁹ în conformitate cu normele AMF.⁵⁰

ITALIA

Italia a transpus Directiva UE 2015/849 a spălării banilor în sistemul său juridic prin **Decretul-lege nr.90 din 25 mai 2017**, de modificare a Decretului-Lege nr.231 din 21 noiembrie 2007 ("Decretul italian privind AML").⁵¹

Conform art.1 din Decretul italian privind AML, **PEP**⁵² este o persoană fizică care ocupă sau a ocupat (în decurs de un an) funcții publice proeminente (de exemplu, premier,

⁴⁸<https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?cidTexte=LEGITEXT000006072026&idArticle=LEGIARTI000020179037&dateTexte=&categorieLien=cid>

⁴⁹https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=E3CDBE1BAF09BBAD1B0A0E5DCAC1A521.tplgfr33s_2?idSectionTA=LEGISCTA000020196698&cidTexte=LEGITEXT000006072026&dateTexte=20181010

⁵⁰ <https://www.amf-france.org/> In domestic law, the notion of PEPs, and the obligations with regard to PEPs, are defined by certain provisions of the Monetary and Financial Code⁵ and clarified by the AMF General Regulation which, in particular, requires professionals to establish written internal procedures covering their arrangements for complying with due diligence obligations in relation to PEPs.

⁵¹ Attuazione della direttiva (UE) 2015/849 relativa alla prevenzione dell'uso del sistema finanziario a scopo di riciclaggio dei proventi di attività criminose e di finanziamento del terrorismo e recante modifica delle direttive 2005/60/CE e 2006/70/CE e attuazione del regolamento (UE) n.2015/847 riguardante i dati informativi che accompagnano i trasferimenti di fondi e che abroga il regolamento (CE) n.1781/2006. Official publication: Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana; Number: 140

⁵² See Article 3, no. 9, of the AML Directive. Such definition includes: heads of State, heads of government, ministers, and deputy or assistant ministers; members of parliament or of similar legislative bodies; members of the governing bodies of political parties; members of supreme courts, of constitutional courts, or of other high-level judicial bodies, the decisions of which are not subject to further appeal, except in exceptional circumstances; members of courts of auditors or of the boards of central banks; ambassadors, chargés d'affaires, and high-ranking officers in the armed forces; members of the administrative, management, or supervisory bodies of State-owned enterprises; directors, deputy directors, and members of the board or equivalent function of an international organization.

See Article 21 of the AML Directive. Those measures shall be taken no later than at the time of the payout or at the time of the assignment, in whole or in part, of the policy. Where there are higher risks identified, in addition to applying the customer due diligence

measures laid down in Article 13, Member States shall require obliged entities to: inform senior management before payout of policy proceeds; and conduct enhanced scrutiny of the entire business relationship with the policyholder.

[4] Pursuant to Article 3, no. 10, of the AML Directive, "family members" include the following: the spouse, or a person considered to be equivalent to a spouse, of a politically exposed person; the children and their spouses, or persons considered to be equivalent to a spouse, of a politically exposed person; the parents of a politically exposed person.

[5] Pursuant to Article 3, no. 11, of the AML Directive, "persons known to be close associates" means: natural persons who are known to have joint beneficial ownership of legal entities or legal arrangements, or any other close business relations, with a politically exposed person; natural persons who have sole beneficial ownership of a legal entity or legal arrangement which is known to have been set up for the de facto benefit of a politically exposed person.

ministru, viceministru, etc.) și include, printre altele, membrii organelor de conducere ale partidelor politice (de exemplu, președintele unui partid politic), membri ai consiliilor de administrație ale societăților controlate direct sau indirect de stat, de o regiune sau de anumite municipalități (de exemplu, orașe cu cel puțin 15.000 de locuitori, etc.), primari ai orașelor cu cel puțin 15.000 de locuitori, directori ai ASL (entități responsabile cu asistența medicală) și spitale.⁵³

La 30 ianuarie 2018, **Banca Italiei** a publicat o notă din 23 ianuarie 2018 care conține mai multe recomandări privind "bune practici" pentru a pune în aplicare în mod adecvat și eficient politicile în domeniul legislației împotriva spălării banilor ("AML") și a persoanelor expuse politic „PEP”.⁵⁴

Astfel de recomandări vizează instituțiile financiare și de credit, precum și toate celelalte entități obligate conform cadrului AML să respecte legislația privind spălarea banilor și să evite (sau cel puțin să reducă) riscurile legate de relațiile de afaceri și tranzacțiile efectuate cu PEP.

În conformitate cu Decretul italian de combatere a spălării banilor și, în mod similar cu dispozițiile directivei AML, entitățile financiare raportează efectuează proceduri de diligență sporită a clienților în cazul relațiilor de afaceri, al tranzacțiilor și al serviciilor profesionale în care clienții și / sau beneficiarii efectivi sunt PEP (*art. 24, alin. 5*). În plus, în cazul unui risc ridicat de spălare a banilor și a terorismului, o atenție sporită se aplică și clienților care, inițial identificați ca PEP, nu au fost calificați astfel mai mult de un an (*art. 24 alin. 6*). Aceeași prevedere se aplică în cazul polițelor de asigurare, în cazul în care beneficiarul efectiv al poliței a fost o PEP.

În plus, conform Directivei a 4 a, *art.25 din Decretul italian privind AML* prevede că entitățile obligate pun în aplicare proceduri adecvate și bazate pe abordarea de risc pentru a determina dacă clientul sau beneficiarul efectiv al clientului este o PEP și, în cazul relațiilor de afaceri, servicii sau tranzacții cu PEP, trebuie să adopte următoarele măsuri: să obțină aprobarea organelor de conducere pentru stabilirea sau continuarea relațiilor de afaceri cu PEP; să ia măsurile adecvate pentru a stabili sursa veniturilor și sursele de fonduri implicate în relațiile de afaceri sau tranzacțiile cu PEP; să desfășoare o monitorizare continuă a acestor relații de afaceri sau servicii profesionale cu PEP.⁵⁵

[6] Italian AML Decree defines family members of PEPs and persons known to be close associates of PEPs as in the AML Directive.

[8] Rules similar to those provided for under the AML Directive apply to insurance policy beneficiaries.

[9] The *Risk Appetite Framework* is a document that establishes, in connection with the maximum risks of the company, the company business model, and the strategic plan, the risk appetite and relevant limits, the tolerance threshold, risk management policies, and the process in order to define and implement them.

⁵³<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=9ff2b7aa-43c8-4478-900f-c6a5d1482452>

⁵⁴<https://www.paulhastings.com/docs/default-source/PDFs/stay-current-aml-and-politically-exposed-persons-recommendations-from-th.pdf>

⁵⁵ <https://www.paulhastings.com/publications-items/details/?id=a80fee69-2334-6428-811c-ff00004cbded>

În detaliu, Banca Italiei a sugerat următorul ghid de "bune practici" pentru PEP:

a. implementarea unei politici de gestionare a riscurilor, legate de spălarea banilor și de finanțare a terorismului, aprobată de organismele de conducere ale entităților financiare cu funcții de supraveghere strategică și în conformitate cu *Risk Appetite Framework* (Cadrul privind apetitul pentru risc).⁵⁶ Această politică include : (i) chestiunea PEP ca fiind unul dintre cazurile de risc ridicat pentru entitățile obligate, (ii) principiile generale de gestionare a riscurilor legate de PEP și (iii) calendarul și sistemele de raportare a expunerii entităților financiare la riscurile legate de PEP;

b. evaluarea unui client PEP nu ar trebui să se limiteze la o bază de date de afaceri utilizată de entitățile financiare ci ar trebui să fie completată cu cercetări ulterioare (în special, activitățile de monitorizare ar trebui să se desfășoare, printre altele, prin intermediul unor surse publice); în această privință, ar trebui să se adopte o interfață automată între datele entităților obligatorii și baza de date privind procedurile utilizate de entitățile raportoare. Mai mult decât atât, Banca Italiei subliniază faptul că un punct-cheie al evaluării relevante îl reprezintă informațiile personale colectate la începutul relației de afaceri cu clientul-PEP;

c. adoptarea unui clasament automat al expunerii la riscuri, pentru a plasa PEP și persoanele cunoscute ca fiind apropiați de PEP în fruntea clasamentului în această privință, ar fi utilă o legătură directă între listele de informații despre clienți ale entităților financiare și aplicațiile elaborate pentru evaluarea riscurilor, pentru a evita manipularea clasamentelor. În plus, entitățile raportoare ar trebui să includă și persoanele legate de PEP (adică cele care nu sunt incluse în definiția persoanelor cunoscute ca fiind apropiați de PEP, de exemplu, deținătorii de conturi bancare);

d. implementarea procedurilor pentru fiecare fază a analizei complexe a clienților, cu specificarea funcțiilor responsabile de fiecare etapă și a sarcinilor relevante (de exemplu, senior management, funcția AML, etc); astfel de proceduri ar trebui să ofere exemple (documente care urmează să fie verificate), reguli de conduită și ar trebui să fie clar diferențiate de procedurile privind obligația de diligență aplicabile clienților obișnuiți;

e. furnizarea de liste de informații despre clienți care trebuie colectate la începutul relațiilor cu PEP trebuie să fie axată pe următoarele aspecte: originea fondurilor utilizate în relațiile de afaceri; situația financiară a PEP; situația financiară a membrilor familiei PEP și relațiile de muncă; alte relații de afaceri relevante în temeiul legislației AML (de exemplu, relațiile cu acționarii). Astfel de liste ar trebui să permită persoanelor responsabile de diligența clienților să adauge o evaluare a clienților și să fie completate cu documentele relevante (furnizate de clienți sau din surse publice).

f. în legătură cu monitorizarea permanentă, punerea în aplicare a procedurilor care permit o analiză aprofundată a datelor disponibile prin intermediul entităților raportoare (de exemplu, informațiile colectate la începutul relației de afaceri) și datele colectate din surse deschise (de ex. web); evaluările ulterioare analizei datelor ar trebui motivate și formalizate într-un document;

⁵⁶ <https://www.paulhastings.com/publications-items/details/?id=a80fee69-2334-6428-811c-ff00004cbded>

g. implementarea controlului complet al diligenței sporite a clienților (CDD), incluzând, printre altele, controale la nivelul primului nivel (de exemplu, oprirea automată a procesului de evaluare a PEP până când o fază anterioară de due diligence a clienților nu este finalizată de către persoanele responsabile de procesul de control furnizat cu roluri și resurse adecvate; coordonarea sistemului de control; sistem de monitorizare automată pentru momentul executării fiecărei etape a procesului);

h. o evaluare periodică privind eficiența procesului de due diligence a clienților în legătură cu PEP; aceste evaluări nu ar trebui să se limiteze la punerea în aplicare a procedurilor; funcția AML ar trebui să promoveze în mod proactiv o cultură AML în legătură cu PEP; și

i. auditorii interni ar trebui să ia în considerare în mod expres problema PEP și să verifice adecvarea politicilor și procedurilor implementate.

Regimul AML pus în aplicare de Ministerul Economiei și Finanțelor este responsabil de aplicarea sancțiunilor administrative. O funcție esențială este efectuată de Unitatea de Informații Financiare (UIF), care funcționează în mod autonom la Banca Italiei și este responsabilă pentru obținerea, analizarea și exploatarea informațiilor despre tranzacțiile suspecte raportate de către subiecții relevanți (art. 6 din Decretul lege AML). UIF poate suspenda tranzacțiile suspecte care implică spălarea banilor sau a finanțarea terorismului, pentru maximum cinci zile lucrătoare.

În plus, un rol semnificativ în ceea ce privește executarea AML se realizează de către Poliția financiară (în special, unitatea specială de schimb valutar), care operează în coordonare cu UIF și care efectuează anchetarea tranzacțiilor suspecte.

IRLANDA

Irlanda nu a transpus până în prezent prevederile Directivei UE 2015/849 – Directiva a 4 AML - în legislația națională însă Ministerul Justiției a redactat și publicat un proiect de lege⁵⁷ în acest sens.⁵⁸

Astfel, proiectul de lege, transmis Parlamentului, preia definiția *persoanelor expuse politic* - PEP din Directiva a 4 AML, iar noțiunea va fi extinsă pentru a include PEP de la nivel intern⁵⁹, adică rezidenții irlandezi aflați în funcții publice importante. Entitățile financiare

⁵⁷[http://www.justice.ie/en/JELR/General_Scheme_-_Criminal_Justice_\(Money_Laundering_and_Terrorist_Financing\)_Amendment_Bill.pdf/Files/General_Scheme_-_Criminal_Justice_\(Money_Laundering_and_Terrorist_Financing\)_Amendment_Bill.pdf](http://www.justice.ie/en/JELR/General_Scheme_-_Criminal_Justice_(Money_Laundering_and_Terrorist_Financing)_Amendment_Bill.pdf/Files/General_Scheme_-_Criminal_Justice_(Money_Laundering_and_Terrorist_Financing)_Amendment_Bill.pdf)

⁵⁸ AML4 is due to be transposed into Irish Law by the end of the 2017. The Department of Justice have drafted and published a detailed [general scheme of legislation](#) and indications are that the heads of legislation may be published over coming months. As a result the aim is now to publish the Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing)(Amendment) Bill by September 2017. Enactment of the Bill would then be subject to Oireachtas timeframes.

⁵⁹ <https://www.finance.gov.ie/viewdoc.asp?DocId=-1&CatID=16>

raportoare vor fi obligate să revizuiască registrele clienților pentru a stabili dacă trebuie să aplice proceduri de due diligence îmbunătățite pentru clienții existenți PEP în conformitate cu noua definiție, precum și aplicarea acestor măsuri pentru clienții noi.⁶⁰

De asemenea, *Legea privind combaterea corupției* (the “Corruption Act”) - the Criminal Justice (Corruption Offences) Act, adoptată în 2012, a fost republicată și actualizată în noiembrie 2017 și a intrat în vigoare în iunie 2018. Aceasta stabilește noile infracțiuni penale autonome “corupția activă și pasivă” și “traficul de influență”, așa cum a recomandat Grupul de state împotriva corupției (GRECO) în raportul său de evaluare privind Irlanda (Third Round Evaluation Report). Legea modifică definiția comportamentului criminal în *Legea privind combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului din 2010 (Money Laundering and Terrorist Financing Act)* pentru a include faptele de corupție în alt stat care implică un funcționar străin. De asemenea, introduce o nouă definiție pentru “funcționarul public străin” și elimină orice referire la “agent” și “principal”.⁶¹

Conform modificărilor aduse, în anul 2018, Legii privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului- ***Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010***⁶², prin *persoane expuse politic* se înțeleg persoanele fizice care ocupă o funcție publică

⁶⁰ <http://www.antimoneylaundering.gov.ie/en/AML/Pages/WP10000040>

⁶¹ <https://www.vision-net.ie/pepChecks.jsp>

⁶² <http://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/37/revised/en/html> - HEAD 21: POLITICALLY EXPOSED PERSONS – AMENDMENT OF SECTION 37 OF ACT OF 2010 Provide that section 37 of the Act of 2010 (as amended by section 9 of the Criminal Justice Act 2013) is amended by – (1) The deletion of “residing in a place outside the State” in subsections (1), (4) & (6). (2) In subsection (4) by the substitution of the following for paragraph (c): “apply enhanced monitoring of the business relationship with the customer (including monitoring of the source of wealth and funds) that the designated person considers to be warranted by the risk of money laundering or terrorist financing.”

(3) Insert after subsection (6) – (6A) If a designated person knows or has reasonable grounds to believe that a beneficiary of a life or other investment-related assurance policy, or a beneficial owner connected with the customer or service concerned, is a politically exposed person or an immediate family member or a close associate of a politically exposed person, it shall apply the following measures on or before the time of the payout or at the time of assignment, in whole or in part, of the policy: (a) Inform senior management before payout of policy proceeds. (b) Conduct enhanced scrutiny of the business relationship with the policy holder.

(4) In subsection (7) substitute “subsections (4), (6) and (6A)” for “subsections (4) and (6)”. (5) In subsection (10) in the definition of “specified official”: 45 (a) Substitute in paragraph (b) “a member of parliament “with “a member of parliament or of a similar legislative body”.

(b) Insert after paragraph (b): “(bb) members of the governing bodies of political parties” (c) Insert after paragraph (e): “(f) directors, deputy directors and members of the board or equivalent function of an international organisation.”

NOTES: The purpose of this Head is to provide for amendments required to section 37 of the 2010 Act (amended by section 9 Criminal Justice Act 2013) arising from Articles 3, 20, 21, 22 & 23 of the 4th Money Laundering Directive. The Head also gives effect to FATF Recommendation 12. Subhead (1) provides for the deletion in section 37 of all references to “residing in a place outside the State”. Subhead (2) provides for the substitution of subsection (4)(c) which was inserted in the 2010 Act by section 9 Criminal Justice Act 2013. As this refers to additional measures by reference to section 35(3) which is being replaced – see Head 13(3). it is necessary to provide a new wording for this subsection. Subhead (3) provides for Article 21 in relation to PEPs who are beneficiaries of life or other investment related assurance policies and

importantă (sau au ocupat în ultimele 12 luni), și anume : a) șefi de stat, șefi de guvern, miniștri și miniștri adjuncți sau secretari de stat; b) membri ai Parlamentului sau ai unor organe legislative centrale similare; c) membri ai organelor de conducere ale partidelor politice; d) membri ai curților supreme, ai curților constituționale sau ai altor instanțe judecătorești de nivel înalt ale căror hotărâri nu pot fi atacate decât prin căi extraordinare de atac; e) membri ai organelor de conducere din cadrul curților de conturi sau membrii organelor de conducere din cadrul consiliilor băncilor centrale; f) ambasadori, însărcinați cu afaceri și ofițeri superiori în forțele armate.⁶³

the measures that a designated person must put in place. Subhead (4) amends subsection (7) which provides for the circumstances in which a designated person is deemed to know that another person is a PEP so that it also applies to some of the new subheads.

Subhead (5) amends the definition of specified official in subsection (10) in line with the categories of officials provided for in Article 3(9) of the Directive.

⁶³“politically exposed person” means an individual who is, or has at any time in the preceding 12 months been, entrusted with a prominent public function, including either of the following individuals (but not including any middle ranking or more junior official):

(a) a specified official;

(b) a member of the administrative, management or supervisory body of a state-owned enterprise;

“specified official” means any of the following officials (including any such officials in an institution of the European Communities or an international body):

(a) a head of state, head of government, government minister or deputy or assistant government minister;

(b) a member of a parliament;

(c) a member of a supreme court, constitutional court or other high level judicial body whose decisions, other than in exceptional circumstances, are not subject to further appeal;

(d) a member of a court of auditors or of the board of a central bank;

(e) an ambassador, chargé d'affairs or high-ranking officer in the armed forces.

MAREA BRITANIE

Autoritatea de conduită financiară - *Financial Conduct Authority* (FCA)⁶⁴, este autoritatea de reglementare a serviciilor financiare din Regatul Unit, iar unul dintre obiectivele sale este reducerea criminalității financiare.⁶⁵ FCA este împuternicită să se pronunțe împotriva firmelor și persoanelor fizice pentru încălcarea normelor financiare relevante.

De asemenea, *Autoritatea*⁶⁶ *de reglementare prudențială* (PRA)⁶⁷ este responsabilă de reglementarea și supravegherea prudențială a diferitelor instituții financiare și dispune de reguli și mijloace similare de punere în aplicare a legii ca și FCA.

Guvernul britanic este hotărât să elimine corupția din cadrul piețelor financiare și din economie în ansamblu. În acest scop, sume mari de bani sunt investite, la nivel guvernamental, în lupta continuă pentru asigurarea piețelor britanice împotriva spălării banilor și infracțiunilor financiare.⁶⁸ Instituțiile financiare trebuie să contribuie la acest efort, răspunzând în mod eficient riscurilor create de persoanele expuse politic (PEP).⁶⁹

La data de 31 octombrie 2018, *Agencia Națională de Criminalitate* (National Crime Agency⁷⁰) își va începe activitatea în noul său centru național (new National Economic Crime centre) - cu un buget inițial de 6 milioane de lire sterline și 55 de angajați – în scopul combaterii corupției. Această activitate este în concordanță cu competențele introduse prin Legea privind infracțiunile financiare din 2017 (*Criminal Finances Act 2017*).⁷¹ Această lege permite autorităților de executare să solicite hotărâri/ordine emise de instanțele de judecată prin care să aprobe cercetarea PEP sau a persoanelor suspectate de a fi implicate în infracțiuni grave, în vederea justificării surselor lor de venituri.

Entitățile financiare trebuie să reevalueze modul de abordare a clienților de tip PEP și modalitățile în care gestionează riscurile asociate acestora. Fiecare PEP va fi evaluată diferit în ceea ce privește funcția ocupată, domiciliul fiscal și contextul în care își desfășoară activitatea, astfel încât firmele trebuie să rămână flexibile, să adopte o abordare bazată pe risc și să pună în aplicare controale periodice. Cu toate acestea, gestionarea riscului legat de PEP poate provoca perturbarea clienților autentici. Organizațiile bancare trebuie să

⁶⁴ <https://www.fca.org.uk/>

⁶⁵ <https://iclg.com/practice-areas/anti-money-laundering-laws-and-regulations/uk>

⁶⁶ <https://www.bankofengland.co.uk/prudential-regulation>

⁶⁷ <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/8/part/1A/chapter/2/crossheading/the-prudential-regulation-authority>

⁶⁸ researchbriefings.files.parliament.uk/documents/SN02592/SN02592.pdf

⁶⁹ <https://www.huntswood.com/insights/cracking-down-corruption-risk-politically-exposed-persons>

⁷⁰ <http://www.nationalcrimeagency.gov.uk/>

⁷¹ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2017/22/contents/enacted>

învețe să echilibreze experiența clienților cu obligațiile lor internaționale de reglementare. Acest lucru este cel mai bine realizat prin definirea persoanelor expuse politic - PEP.

Una dintre cele mai mari dificultăți cu care se confruntă autoritățile de combatere a spălării banilor este că nu există o definiție globală convenită a PEP. Cu toate acestea, Grupul de acțiune pentru acțiune financiară (FATF) oferă o definiție scurtă, considerată pe scară largă ca fiind standardul cel mai esențial: o persoană "însărcinată cu o funcție publică proeminentă". Această definiție se extinde și la familia și asociații unei PEP. Adăugarea la complexitatea situației este faptul că nu există o listă oficială de PEP deoarece realitatea complicată a rolului, asociațiilor și circumstanțelor fiecărei PEP este puțin probabil să fie ușor de organizat într-o singură bază de date.

FCA oferă câteva exemple de roluri care ar putea fi considerate ca fiind deținute de o PEP, și anume: șefi de stat, membrii parlamentului, membrii instanțelor supreme sau alte organe judiciare de nivel înalt, ambasadori. Cu toate acestea, este esențial ca instituțiile financiare să aibă, de asemenea, o definiție proprie a PEP în conformitate cu abordarea de risc.

În ce privește identificarea clienților expuși politic, scopul reglementărilor PEP este de a împiedica indivizii aflați în poziții de putere să abuzeze de încrederea instituțiilor publice și financiare pentru a obține beneficii personale. Solicitarea firmelor de a efectua diligența necesară pentru clienți PEP potențiali este o obligație de reglementare bazată pe prevenirea corupției.

De asemenea, trebuie remarcat faptul că PEP sunt încă considerate astfel până la un an după ce au părăsit poziția lor de influență, deoarece indivizii se deplasează în mod constant în noi roluri expuse politic.

FCA a subliniat faptul că firmele ar dori să prelungească această perioadă (potrivite pentru apetitul de risc) atunci când se ocupă de PEP cu risc sporit, însă membrii de familie și asociații care nu sunt înșiși PEP trebuie tratați drept clienți obișnuiți.

Prin urmare, existența sistemelor care pot scana datele clienților în timp real va fi cea mai eficientă în analizarea și identificarea potențialelor PEP și păstrarea actualizărilor acestora.

Prin *Regulamentul privind spălarea banilor din 2017* (*Money Laundering, Terrorist Financing and Transfer of Funds (Information on the Payer) Regulations 2017* (the regulations)) a fost transpusă Directiva UE 2015/849⁷² în legislația britanică se solicită firmelor să stabilească sursa de avere și fonduri utilizate într-o relație de afaceri sau o

⁷² <https://www.lawsociety.org.uk/support-services/advice/articles/quick-guide-to-the-money-laundering-regulations-2017/>

tranzacție cu o PEP⁷³, precum și beneficiarul real. Nu numai că anumite PEP pot obține sume mari de bani ca urmare a acțiunilor corupte, dar pot fi proprietari ai unei societăți-mamă îndepărtate, ori au o influență controlată asupra unui consiliu de administrație sau controlează astfel o entitate economică.⁷⁴

Deși nu este ilegal să se creeze o structură complexă a afacerilor - care operează printr-o serie de identități corporative și în diferite jurisdicții fiind adesea un pas logic pentru întreprinderile globale - acestea pot fi o modalitate eficientă, atât pentru firme, cât și pentru PEP pentru a eluda controalele. Aceasta reprezintă un risc, dacă nu se aplică controlul adecvat și procedurile necesare de *due diligence*.⁷⁵

Potrivit **FCA**, nivelul de risc al unei PEP va fi înregistrat pe tot parcursul "ciclului de viață al clientului" (consumer lifecycle).

Ele vor trebui să fie monitorizate constant și plasate sub o procedură de *due diligence* adecvată pentru a oferi o înțelegere a relațiilor, a beneficiilor, a surselor de avere ale acestora. Poziția oficială a unei PEP îi poate conferi puterea de a lua decizii majore în materie de achiziții sau de a accesa fonduri publice având puteri executive de luare a deciziilor.

Tot în acest sens, înțelegerea impactului mass-mediei asupra clienților este, de asemenea, esențială. Astfel, o firmă ar putea suferi prejudicii de imagine (reputație) dacă

⁷³ Politically exposed persons (PEPs) have been a focus for FATF and the EU in recent years due to growing concerns about PEPs using their political positions to corruptly enrich themselves.

Under the regulations you are required to have appropriate risk management systems and procedures in place to determine whether a client, or the beneficial owner of a client is PEP, or a family member of known close associate of a PEP. You will also need to have appropriate risk management systems and procedures in place to manage the enhanced risks arising from your relationship with the client.

If you have a business relationship with a PEP or a family member or a known close associate of a PEP you must, as a minimum:

- have senior management approval for establishing or continuing the business relationship
- take adequate measures to establish source of wealth and source of funds involved in the business relationship or transaction
- conduct enhanced ongoing monitoring of the business relationship.

A PEP is defined in regulation 35(12) and, unlike under the Money Laundering Regulations 2007, the definition includes UK PEPs.

⁷⁴https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/599835/Money_Laundering_Regulations_2017_-_FINAL_CONSULTATION_DRAFT_FINAL.pdf

⁷⁵<http://www.mondaq.com/uk/x/620136/Money+Laundering/New+AntiLaundering+Regulations+Now+In+Force+In+The+UK>

PEP au fost implicate în scandaluri publice sau au devenit proeminenți în mass-media pentru comportamente greșite.

Pe lângă riscurile de reglementare, firmele vor trebui să monitorizeze în mod constant știrile și alte mijloace media pentru a determina riscul generat de PEP. Acest lucru poate fi realizat cu instrumente automate - de exemplu, crearea de "alerte" pentru PEP, pe baza unor criterii introduse, cum ar fi mențiunile unui anumit nume dar și necesitatea unei monitorizări.

Trebuie remarcat faptul că PEP, ca oricare alt client, își pot schimba adresa sau pot face alte modificări semnificative în conturile lor. Riscurile asociate schimbărilor materiale sunt intensificate ori de câte ori PEP sunt implicate, în mare parte pentru că sunt mai susceptibile de a se putea muta în jurisdicții și industrii care sunt considerate a avea un risc mai ridicat de corupție decât mediul inițial.

Cu toate acestea, riscul ar putea fi gestionat mai eficient cu ajutorul unei soluții automate în timp real, care poate scana în mod regulat modificările materiale în contul sau fișierul PEP respectiv.

În cele din urmă, gestionarea PEP va ajunge la o diligență constantă și consecventă iar firmele care folosesc soluții inovatoare de screening bazate pe tehnologie de ultimă generație, cu date actualizate, capabilități și supraveghere umană adecvată vor fi cele mai bine pregătite pentru a gestiona acest risc de corupție tot mai fluctuant.

În temeiul *art.48 din* Regulamentul privind spălarea banilor⁷⁶, finanțarea terorismului și transferul de fonduri din 2017 (denumit în continuare "regulamentul"), FCA⁷⁷ emite orientări privind măsurile de diligență a clienților în ceea ce privește PEP.⁷⁸

PEP (precum și familiile lor și persoanele cunoscute ca asociați apropiați) trebuie să facă obiectul unei examinări sporite de către entitățile care fac obiectul Regulamentelor. Acest lucru se datorează faptului că standardele internaționale emise de *Financial Action Taskforce (FATF)*⁷⁹ recunosc că un PEP poate fi în măsură să abuzeze de funcția publică pentru câștiguri private, iar PEP poate folosi sistemul financiar pentru a spăla veniturile din acest abuz de funcție.

După cum afirmă FATF, "aceste cerințe sunt preventive (nu penale) și nu ar trebui interpretate ca fiind stigmatizarea PEP implicate în activități financiare".

Regulamentele impun companiilor să dispună de sisteme și proceduri adecvate de gestionare a riscurilor pentru a determina dacă un client sau beneficiarul efectiv al unui client este o PEP (sau un membru al familiei sau un asociat apropiat al unui PEP) și să gestioneze

⁷⁶ <https://www.fca.org.uk/publication/guidance-consultation/gc17-02.pdf>

⁷⁷ <https://www.legislation.gov.uk/uksi/2017/692/regulation/48/made?view=plain>

⁷⁸ <https://www.fca.org.uk/publication/finalised-guidance/fg17-06.pdf>

⁷⁹ <http://www.fatf-gafi.org/>

riscurile apărute din relația firmei cu clienții respectivi. Aceasta include în cazul în care o PEP, un membru al familiei sau un asociat apropiat funcționează printr-un intermediar sau agent (acesta poate include și alții în sectorul reglementat, cum ar fi personalul bancar, avocații, agenții imobiliari etc.).

FCA se așteaptă ca firmele să utilizeze informațiile pe care le au în mod rezonabil la identificarea PEP-urilor, a membrilor familiei sau a asociaților apropiați cunoscuți. Acestea ar putea include următoarele: • Informațiile din domeniul public, cum ar fi site-urile web ale parlamentelor și guvernelor, sursele de știri fiabile și activitatea grupurilor de presă cu reputație axată pe riscul de corupție, cum ar fi Transparency International sau Global Witness. Firmele ar trebui să utilizeze o varietate de surse acolo unde este posibil. • Registre publice fiabile - în Regatul Unit, aceasta include registrul societăților comerciale și al persoanelor cu un control semnificativ (CSC) al societății și cele menținute de Comisia Electorală.

În conformitate cu natura și mărimea firmei, aceasta poate alege, dar nu este necesar, să utilizeze baze de date comerciale care conțin liste de PEP, membri ai familiei și asociați apropiați cunoscuți. O firmă care alege să utilizeze astfel de liste ar trebui să înțeleagă modul în care astfel de baze de date sunt colectate și va trebui să se asigure că cei semnați de sistem se încadrează în definiția PEP, a membrilor familiei sau a asociaților apropiați, astfel cum se prevede în regulamente și în orientări.

În cazul în care o entitate raportoare a identificat că un client (sau un beneficiar efectiv al unui client) nu îndeplinește definiția unui PEP (sau un membru al familiei sau un asociat apropiat al unui PEP), trebuie să evalueze nivelul de risc asociat acelui client și, ca urmare a acestei evaluări, măsura în care trebuie efectuate măsuri de diligență sporită.

FCA se așteaptă ca o firmă să nu refuze sau să închidă o relație de afaceri cu o persoană doar pentru că acea persoană îndeplinește definiția PEP (sau a unui membru al familiei sau a unui asociat apropiat al PEP). O firmă poate, după ce colectează informații adecvate și completează evaluarea, să evalueze dacă riscurile pe care le prezintă un client PEP sunt mai mari în mod efectiv; numai în astfel de cazuri va fi adecvat să refuze sau să închidă această relație financiară.

Tot în accepțiunea FCA, **PEP** sunt definite ca persoane cărora li se încredințează funcții publice proeminente, printre care: • șefi de stat, șefi de guvern, miniștri și miniștri adjuncți sau asistați • membri ai parlamentului sau ai unor organe legislative similare - organisme legislative similare includ guvernele regionale în sistemele federalizate și administrațiile delegate, inclusiv executivul scoțian și Adunarea Țării Galilor, în care astfel de organisme au o anumită formă de putere de decizie executivă. Aceasta nu include administrația locală din Regatul Unit, dar poate fi adecvată în alte țări, în cazul în care sunt evaluate riscuri mai mari. • membrii organelor de conducere ale partidelor politice.

FCA consideră că acest lucru se aplică numai partidelor politice care au o anumită reprezentare într-un parlament național sau supranațional sau un organism legislativ similar. Persoanele care trebuie considerate membre ale unui organ de conducere al unui partid

politic pot varia în funcție de statutul partidelor, însă se va aplica, în general, numai organelor naționale de conducere în care un membru are o putere executivă semnificativă (de exemplu, asupra selecției candidaților sau distribuției fondurilor semnificative în partid). • membrii instanțelor supreme, ai instanțelor constituționale sau ai oricărui organism judiciar ale cărui hotărâri nu fac obiectul unui recurs suplimentar, cu excepția unor circumstanțe excepționale - în Marea Britanie înseamnă doar judecători ai Curții Supreme; firmele nu ar trebui să trateze nici un alt membru al sistemului judiciar ca PEP și să aplice măsuri CDD numai în cazul în care au evaluat riscuri suplimentare. • membri ai curților de conturi sau ai consiliilor băncilor centrale; • ambasadori și ofițeri de rang înalt în forțele armate; FCA consideră că acest lucru este necesar numai în cazul în care cei care dețin aceste funcții în numele guvernului britanic ocupă funcția de Secretar permanent / adjunct al secretarului permanent, sau dețin un rang militar echivalent (de exemplu, viceamiral, general locotenent, comandant) • membri ai organelor administrative, de conducere sau de supraveghere ale întreprinderilor de stat - FCA consideră că acest lucru se aplică numai în cazul în care statul deține mai mult de 50% sau dacă informațiile disponibile în mod rezonabil indică că statul are control asupra activităților unor astfel de întreprinderi • directorii, directorii adjuncți și membrii consiliului sau funcția echivalentă în cadrul unei organizații internaționale - FCA consideră că organizațiile internaționale includ numai organizații publice internaționale precum ONU și NATO.

În consultarea din 15 martie 2017, guvernul a arătat clar că nu intenționează ca această definiție pentru PEP să se extindă și la federațiile sportive (organizații fără scop patrimonial).

Membrii familiei unei PEP sunt definiți ca: • soțul / soția sau partenerul civil • copiii și soții partenerului lor civil • părinții. FCA consideră că această definiție include și frații și surorile PEP.

Instituțiile financiare trebuie să aibă o abordare proporțională bazată pe risc la tratamentul membrilor familiei unei PEP care nu se încadrează în această definiție.

Tot FCA apreciază că o PEP coruptă poate folosi membri ai familiei lor pentru a ascunde beneficiile personale obținute urmare a faptelor de corupție. Ar putea fi adecvat să se includă un cerc mai larg de membri ai familiei (rude de gradul III – mătuși, unchi, nepoți) în cazurile în care o firmă a evaluat o PEP pentru un risc mai mare. Acest lucru nu s-ar aplica în cazul unei PEP cu risc scăzut. În situațiile cu risc scăzut, o firmă nu ar trebui să aplice măsuri CDD unei persoane care nu se încadrează în definiția de mai sus și trebuie să aplice măsuri normale de diligență a clientelei. Un membru al familiei unei PEP nu este un PEP pur și simplu ca o consecință a asocierii cu un PEP.

O persoană expusă politic - PEP trebuie tratată ca atare și după ce aceasta nu mai ocupă acea funcție pentru cel puțin 12 luni, în funcție de risc. Acest lucru nu se aplică membrilor familiei, care ar trebui să fie tratați drept clienți obișnuiți, sub rezerva obligațiilor de diligență a clienților din punctul de vedere al PEP.

FCA consideră că un membru al familiei unei foste PEP nu ar trebui să facă obiectul unor măsuri de control sporit, cu excepția cazului în care acest fapt este justificat de evaluarea de către firmă a altor riscuri prezentate de respectivul client.

În opinia FCA, următorii indicatori sugerează că PEP prezintă un risc mai scăzut: indicatori de risc mai mici pentru produs : clientul caută accesul la un produs pe care firma l-a evaluat ca reprezentând un risc mai scăzut. Acest fapt va include produsele evaluate cu risc scăzut de către firma căreia îi sunt aplicate măsuri de diligență simplificată.

Indicatori de risc mai mici – geografici - o PEP căruia îi este încredințată o funcție publică proeminentă în Marea Britanie ar trebui tratată ca risc scăzut, cu excepția cazului în care o firmă a evaluat faptul că alți factori de risc care nu sunt legați de poziția ei prezintă un risc mai mare. Regulamentul și orientările FCA privind factorii de risc elaborate de autoritățile europene de supraveghere au stabilit factori care ar putea indica un risc potențial mai ridicat.⁸⁰

Nu în ultimul rând, *art.35⁸¹ din Regulamentul⁸² privind spălarea banilor⁸³, finanțarea terorismului și transferul de fonduri din 2017 prevede o abordare de risc diferită⁸⁴ pentru*

⁸⁰ <https://www.fca.org.uk/publication/guidance-consultation/gc17-02.pdf>

⁸¹ <http://www.legislation.gov.uk/ukxi/2017/692/regulation/35/made>

⁸² Regulation 35(12)(b) defines a ‘politically exposed person’ as an individual who is entrusted with prominent public function, other than as a middle-ranking or more junior official. It includes, but is not limited to, the following: • heads of state, heads of government, ministers and deputy or assistant ministers; members of parliament or of similar legislative bodies; • members of the governing bodies of political parties; • members of supreme courts, of constitutional courts or of other high-level judicial bodies, the decisions of which are not subject to further appeal, except in exceptional circumstances; • members of courts of auditors or of the boards of central banks; • ambassadors, chargés d'affaires and high-ranking officers in the armed forces; • members of the administrative, management or supervisory bodies of state-owned enterprises; • directors, deputy directors and members of the board or equivalent function of an international organisation. 2.12 This includes those who hold such a position in the UK or abroad but is not an exclusive list. Guidance consultation Page 5 of 8 Guidance consultation 2.13 Regulation 35(9)(a) and (b) provides that a person who is a PEP should continue to be treated as a PEP for a period of at least 12 months after the date on which that person ceased to be entrusted with that public function; or for such longer period as the relevant person considers appropriate to address risks of money laundering or terrorist financing in relation to that person. For lower risk situations it will not normally be necessary to continue to treat someone as a PEP for longer than 12 months after they left office.

⁸³ <https://www.fca.org.uk/publication/guidance-consultation/gc17-02.pdf>

⁸⁴ <https://www.fca.org.uk/publication/finalised-guidance/fg17-06-summary-feedback.pdf>

PEP⁸⁵ în conformitate și cu aplicarea *art.333U*⁸⁶ din Legea privind tranzacțiile și piețele financiare (Financial Services and Markets Act⁸⁷ - FSMA)⁸⁸.

⁸⁵ This document provides guidance required by section 333U of on the definition of PEPs in line with the Regulations and how firms should meet their obligations when conducting transactions or business relationships with PEPs. A reference in this guidance to “regulation” refers only to provisions in this legislation unless otherwise stated. 2.3 This guidance should be read in conjunction with guidance on PEPs produced by the Joint Money Laundering Steering Group and guidelines issued by the joint European Supervisory Authorities (ESAs). What do firms need to do? 2.4 Firms are obliged by Regulation 35 to have appropriate risk-management systems and procedures to identify when their customer (or the beneficial owner of a customer) is a PEP and to manage the enhanced risks arising from having a relationship with that customer. Business relationships with the family and known close associates of a PEP are also subject to greater scrutiny. This guidance discusses this further. 2.5 In meeting obligations under the Regulations and this guidance, the FCA expects firms to do so in a proportionate manner. The FCA's view is that there should be relatively few cases where it is necessary to decline business relationships solely because of antimoney laundering requirements and, in relation to this guidance, this should only happen where PEPs pose a high money laundering risk. Why do PEPs pose a risk? 2.6 PEPs - as well as their families and persons known to be close associates - are required to be subject to enhanced scrutiny by firms subject to the Regulations. This is because international standards issued by the Financial Action Taskforce (FATF) recognise that a PEPs may be in a position to abuse their public office for private gain. As FATF says Guidance consultation Financial Conduct Authority Page 4 of 8.

Guidance consultation “these requirements are preventive (not criminal) in nature, and should not be interpreted as stigmatising PEPs as such being involved in criminal activity”. 2.7 A PEP may then use the financial system to launder the proceeds of this abuse of office. It is by virtue of their function that a person becomes a PEP and hence is required to be subject to enhanced scrutiny by firms. 2.8 Likewise, a PEP’s family or close associates may also benefit from, or be used to facilitate, abuse of public funds by the PEP. It is as a result of this connection that family and known close associates are required to be subject to greater scrutiny. Family and close associates are not themselves PEPs solely as a result of their connection to a PEP. Do all PEPs pose the same risk? 2.9 No. The risk will differ between PEPs. This guidance discusses how firms may differentiate between PEPs that represent a lower risk and those that represent a higher risk. Should firms apply the same measures to all relationships with PEPs? 2.10 No. When conducting transactions or business with PEPs, firms should take a proportionate, risk-based and differentiated approach. This means that PEPs, PEPs’ family and PEPs’ close associates that pose a lower risk should be subject to less scrutiny than those who present a higher risk.

⁸⁶<https://www.pinsentmasons.com/en/media/publications/investment-management/investment-management-brief-13-july-2017/> - The FCA consulted, in March 2017, on guidance regarding PEPs under s. 333U of the Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA). There is a duty in this section for the FCA to issue guidance on PEPs before regulations transposing the Fourth Anti-Money Laundering Directive or any subsequent EU measures come into force. Section 333U FSMA was not in force on 6th July 2017 and the FCA also had a duty under the Money Laundering, Terrorist Financing and Transfer of Funds (Information on the Payer) Regulations 2017 (2017 Regulations) to issue guidance on the enhanced customer due diligence measures for PEPs. According to the 2017 Regulations, the FCA's duty under s. 333U FSMA does not apply if it is satisfied by guidance the FCA issues under the 2017 Regulations. The FCA considers that by issuing guidance under the 2017 Regulations, they will have satisfied their duty under s.333U FSMA.

⁸⁷ <https://service.betterregulation.com/document/244474>

⁸⁸ https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/590297/Annex_A_-_the_Main_Regulations_.pdf

SPANIA

Prin **Decretul–lege**⁸⁹ **nr.11/2018**⁹⁰, publicat în Buletinul Oficial nr.214 din 04.09.2019 a fost transpusă în legislația spaniolă Directiva UE 2015/849⁹¹.

Astfel, prin acest act normativ a fost modificat și regimul juridic aplicabil *persoanelor cu responsabilitate publică* - las personas con responsabilidad pública (**PRP**).

Prin Directiva UE 2015/849, acest regim este unificat, având în vedere că tuturor persoanele cu responsabilitate publică, atât naționale, cât și străine, li se vor aplica proceduri de control extinse.

De asemenea, *Legea nr.19/2013*⁹² privind transparența, accesul la informații publice și buna guvernare a introdus o nouă definiție a persoanelor expuse politic (PRP), care include, de asemenea, primari, consilieri și alți oficiali ai municipalităților cu mai mult de 50.000 de locuitori.⁹³

Tot în acest sens, *Legea nr.3/2015*⁹⁴ care reglementează exercitarea funcției de înalt funcționar în cadrul Administrației Generale de Stat face referire la PEP - „cei care dețin funcții publice importante vor fi considerați persoane cu responsabilitate publică în sensul art.14 din *Legea 10/2010*⁹⁵ privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, entitățile financiare obligate prin lege trebuie să aplice măsuri îmbunătățite de diligență în relațiile de afaceri sau în operațiunile cu persoanele cu responsabilitate publică. Următoarele persoane vor fi considerate *persoane cu responsabilitate publică*⁹⁶:

a) Cei care dețin sau au deținut funcții publice importante prin alegere, numire sau de investiție în alte state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, cum ar fi șefi de stat, șefi de guvern, miniștri sau alți membri ai guvernului, secretari de stat sau subsecretari;

⁸⁹ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2018-12131>

⁹⁰ Real Decreto-ley 11/2018, de 31 de agosto, de transposición de directivas en materia de protección de los compromisos por pensiones con los trabajadores, prevención del blanqueo de capitales y requisitos de entrada y residencia de nacionales de países terceros y por el que se modifica la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas, Boletín Oficial del Estado (B.O.E); Number: 214/2018; Publication date: 04/09/2018;

⁹¹ El Título II, que comprende el artículo segundo, contiene las modificaciones derivadas de la transposición de la Directiva (UE) 2015/849 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 20 de mayo de 2015, relativa a la prevención de la utilización del sistema financiero para el blanqueo de capitales y la financiación del terrorismo y por la que se modifica el Reglamento (UE) n.º 648/2012 del Parlamento Europeo y del Consejo, y se derogan la Directiva 2005/60/CE del Parlamento Europeo y del Consejo y la Directiva 2006/70/CE de la Comisión (en adelante Directiva (UE) 2015/849, de 20 de mayo).

⁹² <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-12887>

⁹³ <https://www.solucionesconfirma.es/observatorio/las-personas-con-responsabilidad-publica-y-su-evolucion-en-la-normativa-de-prevencion/>

⁹⁴ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2015-3444>

⁹⁵ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737>

⁹⁶ <https://www.ferratum.es/sites/ferratum.es/files/pex.pdf>

parlamentari; magistrați ai instanțelor supreme, curți constituționale sau alte instanțe inclusiv membri ai Procuraturii; membrii curților de conturi sau ai consiliilor băncilor centrale; ambasadorii și managerii de afaceri; personalul militar înalt al Forțelor Armate; membrii organelor administrative, de conducere sau de supraveghere ale societăților publice.

b) cei care exercită sau au exercitat funcții publice importante în statul spaniol, cum ar fi funcțiile de conducere în conformitate cu prevederile regulamentelor privind conflictele de interese ale administrației generale a statului; parlamentarii naționali și membri ai Parlamentului European; directorii, directorii adjuncți și membrii consiliului de administrație sau o funcție echivalentă a unei organizații internaționale, inclusiv a Uniunii Europene.

c) persoanele luate în considerare ca având responsabilitate publică sunt cei care dețin sau au deținut funcții publice importante în regiunile autonome spaniole, ca președinții și directorii și alți membri ai consiliilor de guvernare și înalți funcționari și deputați regionali și, la nivel local, primari, consilieri și alți oficiali de rang înalt ai municipiilor, capitalelor de provinciei sau organisme autonome locale cu mai mult de 50.000 locuitori, sau poziții de conducere în sindicate sau organizații de afaceri sau partide politice.⁹⁷

În legătură cu clienții sau beneficiari efectivi care dețin sau au deținut funcții publice importante – **PRP**, - în plus față de măsurile de precauție normale, instituțiile financiare trebuie:

- a) să aplice proceduri adecvate de gestionare a riscurilor pentru a determina dacă clientul sau proprietarul real este o persoană cu responsabilitate publică. Aceste proceduri vor fi incluse în politica expresă de admitere a clienților.

- b) să obțină de la nivelul managementului autorizarea de a stabili sau dezvolta relații de afaceri.

- c) să adopte măsuri adecvate pentru a determina originea activelor și a fondurilor deținute de PRP.

- d) să realizeze o monitorizare sporită și permanentă a relației de afaceri.

Subiecții obligați vor aplica măsurile stabilite și rudelor și prietenilor apropiați ai persoanelor cu responsabilitate publică. Astfel, vor fi considerați membrii de familie : soțul / soția; părinții; copiii; copiii partenerului civil.

De asemenea, vor fi considerați apropiați ai persoanelor cu responsabilitate publică:

- persoana fizică despre care se știe că deține dreptul de proprietate sau controlul unei societăți împreună cu o persoană cu responsabilitate publică,

- persoana fizică care menține relații de afaceri strânse cu PRP,

⁹⁷<https://archivoshistoriapatrimonio.blogspot.com/2017/08/sobre-las-personas-con-responsabilidad.html>

- sau persoana fizică care deține controlul unei persoane juridice în beneficiul aceleiași PRP.

În cazul identificării unor riscuri mai mari, instituțiile financiare raportoare, pe lângă măsurile normale de control, trebuie:

- a) să informeze la nivel de manager înainte de a efectua plata, răscumpărarea, avansul sau angajamentul de plată pentru o PRP.
- b) să efectueze un control consolidat al întregii relații de afaceri cu deținătorul poliței de asigurare.
- c) să efectueze examinarea specială pentru a determina dacă comunicarea datelor este adecvată.

Acolo unde este cazul, examinarea specială trebuie realizată pentru a evalua posibila participare a unei PRP, la o tranzacție încheiată în Spania ori state terțe, în baza statutului funcției publice reprezentative sau funcționar guvernamental ori prin intermediul rudelor sau prietenilor apropiați ai acestora. Atunci când persoanele menționate au încetat să-și îndeplinească atribuțiile, părțile obligate vor continua să aplice măsurile de verificare pentru o perioadă de 2 ani.

3. CONCLUZII

Cerințele referitoare la *persoanele expuse politic (PEP)* au un caracter preventiv și nu sunt de natură penală. Ele nu ar trebui să fie interpretate ca o stigmatizare a persoanelor expuse politic în sine ca fiind implicate în activități infracționale. Refuzarea unei relații de afaceri cu o persoană fizică de tip PEP doar pe baza stabilirii faptului că respectivul client este o persoană expusă politic este contrară literei și spiritului recomandărilor GAFI revizuite și ale directivelor AML.⁹⁸

Directiva europeană 2015/849 arată că ar trebui să se recunoască faptul că anumite situații prezintă un risc mai mare de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Acest fapt este valabil, în special în cazul relațiilor cu persoane fizice care dețin sau au deținut funcții publice importante în Uniune și la nivel internațional, și în special persoane din țări în care corupția este larg răspândită.

Instituțiile financiare raportoare trebuie să adopte proceduri adecvate pentru managementul riscului, prin care să poată determina dacă un potențial client sau beneficiarul efectiv, se încadrează în categoria persoanelor expuse politic.⁹⁹

În acest scop sunt necesare mecanisme de control bazate pe informații colectate din surse diverse, care să includă printre altele: baze de date proprii, date publice ale altor instituții, schimburi de informații interinstituționale conform legii, declarații de avere și surse

⁹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=celex:32015L0849>

⁹⁹ <https://www.transparency.org.ro/stiri/newsletter/TIRONewsletter201513.pdf>

deschise (internet și mass-media). O altă măsură importantă este înființarea unui grup de lucru pentru persoanele expuse politic, din care să facă parte experți în prevenirea și combaterea spălării banilor, pentru a asigura transparența în decizia unei instituții financiare de a accepta ca o persoană expusă politic să devină client al băncii.

De asemenea, personalul de conducere din instituțiile bancare trebuie să poarte răspunderea pentru investigarea și monitorizarea persoanelor expuse politic.¹⁰⁰ Astfel, conducerea instituției financiare este cea care trebuie să își dea acordul pentru ca o persoană expusă politic -PEP să devină client al băncii.

Pentru a consolida răspunderea managementului, reglementările privind persoanele expuse politic și revizuirea periodică a situației lor trebuie să fie de competența personalului de conducere. Nu în ultimul rând, este recomandată aplicarea unor măsuri deosebite de precauție, atât înainte cât și după stabilirea relației bilaterale cu o persoană expusă politic. În același timp sunt necesare verificări periodice pentru a afla dacă un client (sau beneficiar real) a devenit între timp expus politic.

¹⁰⁰<http://documents.worldbank.org/curated/en/155361468147553496/pdf/706920ESW0P1140r0PEP0identification.pdf>

BIBLIOGRAFIE

Resurse internet:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/NIM/?uri=CELEX:32015L0849>

<https://www.financierworldwide.com/key-elements-of-the-4th-eu-anti-money-laundering-directive/#.W7tSyWgzZPY>

<http://files.acams.org/pdfs/2017/Comparison-4-5AMLD.pdf>

<http://www.globalriskaffairs.com/wp-content/uploads/2015/11/peps-wp-uk.pdf>

<http://www.pirilides.com/en/publication-detail/162/tighter-legal-framework-on-money-laundering--the-fourth-eu-anti-money-laundering-directive>

<https://www.coe.int/en/web/moneyval/implementation/politically-exposed-persons>
<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/Guidance-PEP-Rec12-22.pdf>

<http://documents.worldbank.org/curated/en/155361468147553496/pdf/706920ESW0P1140r0PEP0identification.pdf>

<https://www.politico.eu/article/are-you-a-politically-exposed-person/>

https://www.um.edu.mt/data/assets/pdf_file/0006/323187/PoliticallyExposedpersonsPEP.pdf

<http://files.acams.org/pdfs/2017/Comparison-4-5AMLD.pdf>

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/607260/EPRS_BRI\(2017\)607260_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/607260/EPRS_BRI(2017)607260_EN.pdf)

<https://www.moneylaunderingbulletin.com/jurisdictions/europe/eu-parliament-proposes-pep-list-94368.htm>

https://www.researchgate.net/publication/235273549_Politically_exposed_persons_PEPs_risks_and_mitigation

<https://www.wolfsberg-principles.com/sites/default/files/wb/pdfs/wolfsberg-and-the-press/110.%20Wolfsberg-Publication-Statement-on-PEPs-May-2017.pdf>

<https://www.coe.int/en/web/moneyval/implementation/politically-exposed-persons>

<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/Guidance-PEP-Rec12-22.pdf>

<https://blog.protiviti.com/2017/06/27/a-new-look-at-politically-exposed-persons-focus-on-risk-not-rules/>

<https://www.huntswood.com/insights/cracking-down-corruption-risk-politically-exposed-persons>

<https://www.cfatf-gafic.org/index.php/documents/fatf-40r/378-fatf-recommendation-12-politically-exposed-persons>

<http://www.onpcsb.ro/combaterea-finantarii-terorismului-onpcsb/combaterea-finantarii-terorismului>

<https://www.coe.int/en/web/moneyval/activities/annual-reports>

<https://www.linkedin.com/pulse/definition-classification-politically-exposed-persons-cataveica/>

<https://www.accountancyeurope.eu/publications/preventing-money-laundering-and-terrorist-financing/>

http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2007_1_188/full.html

<https://icclr.law.ubc.ca/wp-content/uploads/2018/07/Chapter-4.pdf>

<http://www.transcrime.it/wp-content/uploads/2017/05/ProjectIARM-FinalReport.pdf>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/ALL/?uri=CELEX%3A52017SC0241>

<http://lawprofessors.typepad.com/files/mer-austria-2016.pdf>

<https://www.juridice.ro/wp-content/uploads/2018/03/PROIECT-LEGE-31-IANUARIE-CU-OBS-MJ-FINAL.pdf>

<https://www.juridice.ro/wp-content/uploads/2018/03/EXPUNERE-DE-MOTIVE-transpunere-directiva-2015-849-var-II-.pdf>

https://transparency-france.org/wp-content/uploads/2018/09/2018_Report_ExportingCorruption_English.pdf

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=NIM:248776> - Law transposing the Fourth EU Money Laundering Directive, the implementation of the EU Funds Transfers Regulation and the reorganisation of the Financial Intelligence Unit, Official publication: Bundesgesetzblatt Teil 1 (BGB 1); Number: 39; Publication date: 24/06/2017; Page number: 01822-01873

<http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2018/02/13/a131/jo>

<https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/180525-SME-infopack-5th-AML.pdf>

Attuazione della direttiva (UE) 2015/849 relativa alla prevenzione dell'uso del sistema finanziario a scopo di riciclaggio dei proventi di attività criminose e di finanziamento del terrorismo e recante modifica delle direttive 2005/60/CE e 2006/70/CE e attuazione del

regolamento (UE) n.2015/847 riguardante i dati informativi che accompagnano i trasferimenti di fondi e che abroga il regolamento (CE) n.1781/2006. Official publication: Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana ; Number: 140

https://en.wikipedia.org/wiki/Politically_exposed_person#UK

<https://www.pwc.lu/en/anti-money-laundering/docs/pwc-aml-know-your-customer-2015.pdf>

<https://www2.deloitte.com/be/en/pages/financial-services/articles/fsi-reg-newsflash-be-aml-law.html>

<https://iclg.com/practice-areas/anti-money-laundering-laws-and-regulations/luxembourg>

http://bonnschmitt.net/fileadmin/media/Legal_Info_Our_Publications/Our_Legal_Alerts/B_S_Legal_Alert_New_EU_Directive_2015_849_On_The_Prevention.pdf

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/NIM/?uri=celex:32015L0849>

Loi du 13 février 2018 portant 1. transposition des dispositions ayant trait aux obligations professionnelles et aux pouvoirs des autorités de contrôle en matière de lutte contre le blanchiment et contre le financement du terrorisme de la directive (UE) 2015/849 du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2015 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux ou du financement du terrorisme, modifiant le règlement (UE) n° 648/2012 du Parlement européen et du Conseil et abrogeant la directive 2005/60/CE du Parlement européen et du Conseil et la directive 2006/70/CE de la Commission ; 2. mise en oeuvre du règlement (UE) 2015/847 du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2015 sur les informations accompagnant les transferts de fonds et abrogeant le règlement (CE) n° 1781/2006 ; 3. modification de : a) la loi modifiée du 12 novembre 2004 relative à la lutte contre le blanchiment et contre le financement du terrorisme ; b) la loi modifiée du 10 novembre 2009 relative aux services de paiement ; c) la loi modifiée du 9 décembre 1976 relative à l'organisation du notariat ; d) la loi modifiée du 4 décembre 1990 portant organisation du service des huissiers de justice ; e) la loi modifiée du 10 août 1991 sur la profession d'avocat ; f) la loi modifiée du 5 avril 1993 relative au secteur financier ; g) la loi modifiée du 10 juin 1999 portant organisation de la profession d'expert-comptable ; ... Official publication: *Journal officiel du Grand-Duché de Luxembourg – Mémorial A* ; Number: 131 ; Publication date: 2018-02-14 ; Page: 00001-00034 National website - ELI

Loi du 10 août 2018 relative aux informations à obtenir et à conserver par les fiduciaires et portant transposition de l'article 31 de la directive (UE) 2015/849 du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2015 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux ou du financement du terrorisme, modifiant le règlement (UE) n° 648/2012 du Parlement européen et du Conseil et abrogeant la directive 2005/60/CE du Parlement européen et du Conseil et la directive 2006/70/CE de la Commission, Official publication: *Journal officiel du Grand-Duché de Luxembourg – Mémorial A* ; Number: 702 ; Publication date: 2018-08-21 ; Page: 00001-00004 - National website - ELI

Loi du 10 août 2018 modifiant : \n1° le Code de procédure pénale ; \n2° la loi modifiée du 7 mars 1980 sur l'organisation judiciaire ; \n3° la loi modifiée du 12 novembre 2004 relative à

la lutte contre le blanchiment et contre le financement du terrorisme ;\n4° la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État\nafin de porter organisation de la Cellule de renseignement financier (CRF). Official publication: *Journal officiel du Grand-Duché de Luxembourg – Mémorial A* ; Number: 796 ; Publication date: 2018-09-12 ; Page: 00001-00008

<https://transparency.eu/wp-content/uploads/2017/07/EBOT-Program-TI-LUX-National-Report.pdf>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=NIM:248726> - A 4 directivă a UE privind spălarea banilor a fost implementată în Suedia în anul 2017 prin Legea nr.630/2017. Lag om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism) - Svensk författningssamling (SFS).